

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMINEN, TOHOLAMPI-LESTIJÄRVEN TUULIVOIMAPUISTO, TOHOLAMPI JA LESTIJÄRVI

HANKKEESTA VASTAAVA

wpd Finland Oy
Keilaranta 13
02150 ESPOO

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

wpd Finland Oy pyytää Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta päätöstä YVA-menettelyn soveltamisesta Toholampi-Lestijärven tuulivoimahankkeeseen kokonaisnimellistehon korotuksen johdosta.

Tuulivoima-alue (yhteensä n. 46 km²) sijaitsee Toholammin ja Lestijärven kunnissa. Tuulivoimaloiden kokonaismäärä on 49 voimalaa. Yhteenlaskettu nimellisteho korotetaan 222 MW:sta 266,9 MW:iin, jolloin yhden voimalan teho on noin 5,4 MW. YVA-menettelyssä tutkittujen vaihtoehtojen kokonaisteho oli 171-222 MW. Hankkeen osayleiskaavojen mahdollistama teho on 147 MW. Voimaloiden kokonaiskorkeus on 230 m ja roottoreiden lapapituus on enintään 85 m. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan uutta 110 kV-reittivaihtoehtoa.

Tuulivoimalat liitetään toisiinsa sekä hankealueelle rakennettaviin kahteen sähköasemaan maakaapelein. Liityntä valtakunnan verkkoon toteutetaan Lestijärven alueen voimaloiden osalta uudella 110 kV ilmajohtolinjalla etelän suuntaan Lestijärven koontiase-malle, josta edelleen uudella 400 kV ilmajohtolla etelään Alajärven sähköasemalle. Toholammin kunnan puoleiset voimalat liitettäisiin joko Fingridin Uusnivalan sähköasemalle uudella 110 kV ilmajohtolla tai uudella 110 kV voimalinjalla Länsi-Toholammin tuulipuiston kautta Lestijärven koontiase-malle. Sähkönsiirtoyhteys väillä Matoneva – Ristikaarankangas ja Heineva – Lestintie esitetään toteutettavaksi yhteensä noin 7,7 km pitkällä 110 kV:n ilmavoimajohtolla.

Hankkeeseen on toteutettu ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely) ja yhteysviranomainen on antanut ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta lausunnon 18.7.2016. YVA-menettelyssä on tutkittu vaihtoehtona VE1 74 voimalaa yht. 222 MW ja vaihtoehtona VE2 57 voimalaa yht. 171 MW. Voimaloiden yksikköteho oli 3 MW, kokonaiskorkeus 230 m ja lavan pituus 65 m.

Hankkeelle on laadittu osayleiskaava 49 tuulivoimalalle. Kaavassa voimaloiden kokonaisteho on 147 MW ja kokonaiskorkeus 230 m (Lestijärvi: Vaasan hallinto-oikeus, 5.6.2019, Toholampi: Korkein hallinto-oikeus 14.5.2020), joten voimaloiden

kokonaismäärä ja -korkeus ovat alueelle laaditun osayleiskaavan mukaiset ja voimat sijoittuvat kaavan mukaisille tv-alueille.

Hankkeen ympäristövaikutukset

Melu

Melumallinnukset on tehty voimalatyypillä Nordex N163 5.7 MW, jonka napakorkeus on 148 m ja lähtöäänitaso 109,2 dB(A) ja hammastetuilla lavoilla 107,2 dB(A). Valtioneuvoston asetuksen mukaiset ohjearvot ylittävät yöaikaisen 40 dB:n ohjearvon osalta reseptoripisteissä HH14 ja HH23 vähäisesti (tasan 40 dB(A) ja 40,1 dB(A)). Jos voimaloiden T21 ja T48 osalta käytetään hammastettuja lapoja (lähtömelutaso 2 dB matalampi), alittuvat ohjearvot myös näiden reseptoripisteiden osalta. Myös matalataajuisen melun tulokset alittavat STM:n asettamat asumisterveysohjeen määrittämät sisämelun toimenpiderajat.

Välke

Välkemallinnus on tehty voimalatyypillä Siemen-Gamesa SG170 6.0 MW, jonka napakorkeus on 145 m ja roottorin halkaisija 170 m. Laskenta perustuu todennäköisen tilanteen (real case) mallinnukseen, jossa ei ole huomioitu puuston suojaavaa vaikutusta. Välkkeen laskentatapaa on muutettu siitä, miten välke on laskettu YVA-selostuksen välkemallinnuksessa. Vuoden 2020 välkeselvityksessä välkelaskennassa ei ole käytetty tavanomaista tapaa, jossa käytetään lavan keskimääräistä leveyttä, vaan laskentaa, jossa on huomioitu turbiinin muuttuva lapaprofiili. Tällöin mallinnus vastaa paremmin todellista tilannetta.

Päivitetyn välkemallinnuksen mukaan vuotuinen välkevaikutus ei ylitä Ruotsissa ja Saksassa annettua 8 tunnin ohjearvoa alueen rakennusten kohdilla. Vuosittaisen välkkeen määrä havaintopisteissä on enintään 7 h 54 min.

Vaikutukset maankäyttöön, maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Tuulivoimaloiden kokonaistehon korotusten tai lavan pituuden kasvamisen ei arvioida aiheuttavan muutoksia maankäyttöön, maisemaan tai kulttuuriympäristöön kohdistuviin vaikutuksiin.

Lähin maisema-alue on maakunnallisesti arvokas Lestijokivarren kulttuurimaisema lännessä noin 2 km päässä, minkä alueella sijaitsevat myös lähimmät rakennusperintökohteet. Muita arvokkaita maisema-alueita ovat mm. Lestijokilaakson valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue luoteessa (3,5 km) ja Lestijärven kulttuurimaisema kaakossa (5,5 km). Maisemavaikutukset arvioidaan vähäisistä kohtalaisiksi.

Vaikutukset maa- ja kallioperään, pohja- ja pintavesiin

Tuulivoimaloiden kokonaistehon korotuksen ei arvioida aiheuttavan muutoksia maa- ja kallioperään, pohja- ja pintavesiin kohdistuviin vaikutuksiin. Maa- ja kallioperän muokkaustoimet ovat paikallisia ja kohdistuvat tuulivoimaloiden perustamis- ja kenttäalueille, tieyhteyksille ja sähköaseman rakentamisalueille. Maanrakennustyöt voivat aiheuttaa paikallisia ja ohimeneviä veden laadun häiriöitä (lähinnä samentumista).

Lähimpänä noin 700 metrin päässä Toholammin puoleisen suunnittelualueen pohjoisosasta ja noin 2,5 km päässä lähimmästä voimalasta on Parhialan pohjavesialue. Lestijärven puoleisen suunnittelualueen eteläosan eteläpuolella noin 1,3 km päässä suunnittelualueesta ja noin 3 km päässä lähimmästä voimalasta sijaitsee Syrinharjun pohjavesialue.

Tuulivoimapuiston pintavedet laskevat Lestijokeen, joka on Natura 2000 -alue. Joessa ja siihen laskevassa Sarkaojassa esiintyy mm. taimenta ja harjusta. Maanmuokkaustoimet kohdistuvat pääasiassa alueille, joilla valumavedet eivät pääse vaikuttamaan suoraan vesistöihin ja toiminnan kesto on lyhyt. Pääasiassa vesistövaikutukset ovat vähäisiä johtuen pitkistä välimatkoista ennen vastaanottavia vesistöjä.

Vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyypeihin

YVA-menettelyn jälkeen voimaloiden määrää on vähennetty ja sijoittelua muutettu niin, että vaikutuksia saadaan vähentymään. Vaikutukset on selvitetty kaavamenettelyn yhteydessä eikä voimaloiden nimellistehon muutoksen arvioida aiheuttavan muutoksia kasvillisuuteen tai luontotyypeihin kohdistuviin vaikutuksiin. Sähkönsiirtoreitti ja sähköasemien paikat ovat muuttuneet YVA-selostusvaiheesta ja osayleiskaavojen vahvistumisen jälkeen. Vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyypeihin ovat päivitetyn ympäristöselvityksen mukaisesti vähäisiä.

Vaikutukset linnustoon

Tuulivoimaloiden nimellistehon muutoksen ei arvioida lisäävän linnustovaikutuksia. Ympäristöselvityksen perusteella suojelullisesti huomionarvoisia lajeja pesii melko vähän suunnittelualueella, eikä muutoksesta muodostu olennaisia vaikutuksia linnustolle. Voimalatyyppin muutoksesta seuraava turbiinin lapojen pyyhkäisyalan muutos ei laadittujen muuttolinnustoselvitysten lajihavaintojen mukaisesti merkittävästi lisää linnustovaikutuksia, sillä hankealue ei myöskään sijoitu keskeisille muuttoreiteille.

Hankesuunnitelman täydennyksenä tehdyn törmäysmallinnuksen mukaan verrattuna YVA-vaiheeseen törmäysriski lisääntyy roottorin (halkaisija 130 m ->170 m) ja pyyhkäisyypinta-alan kasvaessa ja vähenee voimalamäärän (maksimi 74 kpl ->49 kpl) vähentyessä. Mallin mukaan, mikäli roottorin ominaisuuksista muuttuisi vain roottorin halkaisija, voimalamäärän vähentyminen YVA-vaiheen maksimista ja tarveharkinnan käsittelemä roottorinkoon kasvu suunnilleen kumoavat vaikutuksiltaan toisensa törmäysriskin suhteen. Tarveharkinnan ja YVA-vaiheen laskelmia verratessa kaikilla muilla lajeilla laskennallinen törmäysriski pieneni, mutta merikotkalla hivenen kasvoi. Maakotkan osalta törmäysriski aiemmin hankkeen natura-arvion yhteydessä tehtyyn selvitykseen nähden hieman kasvaa.

Vaikutukset muuhun eläimistöön ja luonnonsuojelualueisiin

Voimaloiden nimellistehon muutoksen ei arvioida aiheuttavan muutoksia muihin eläinlajeihin. YVA-vaiheen jälkeen voimaloita on poistettu sekä siirretty etäämmäksi kohteista, joilla esiintyy suojeltuja eläinlajeja.

Suunnittelualueen läheisiä Natura 2000-alueita ovat: Lestijoen yläjuoksu ja Paukaneva (FI1001005, SCI), Kivineva (FI1001004, SCI), Isonneva (FI1001009, SCI) ja Lestijoki (FI1000057, SCI). Natura-arvioinnin täydennyksessä keskeisimpinä tarkasteltavina

lajeina nousivat esille yksi salassa pidettävä laji sekä metsäpeura Lestijoen yläjuoksu ja Paukaneva -Natura-alueen osalta. Kaavaehdotuksen toteuttamisesta syntyvät erilaiset vaikutusmuodot suojelualueisiin, verrattuna YVA:n ja luonnosvaiheen suunnitelmiin, arvioidaan olevan joko samansuuruisia tai vähäisempiä. Kokonaisuutena suojelualueisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan kaavaehdotuksen mukaisella toteutuksella merkittävästi pienemmiksi kuin VE1:ssä ja selvästi pienemmiksi kuin VE2:ssä. Vaikutukset Natura-alueisiin ja muihin suojelualueisiin sekä niiden lajistoon ja luontotyypeihin sekä eheyteen ja koskemattomuuteen arvioidaan olevan suuruusluokaltaan korkeintaan kohtalaisen heikentäviä.

Sähkönsiirto

Uusien sähkösiirtoreittien osalta on tehty erillinen ympäristöselvitys eri vaikutusten osalta (mm. virkistyskäyttö, maankäyttö, luonnonolosuhteet). Suunniteltu sähkönsiirto-reitti (Matoneva-Ristikaarankangas, 4,8 km) ja suunnitellut sähköasemat sijoittuvat pääosin Toholampi-Lestijärven tuulivoimapuiston välittömään läheisyyteen alueelle, jonka pääkäyttömuoto on metsätalous. Suunniteltu Heinineva-Lestintie, 2,9 km) reitti sijoittuu Lestintien länsipuolelle Purontakan ja Kauniston väliselle metsäalueelle, jonka pääkäyttömuoto on metsätalous. Johtoreittivaihtoehtoja alueella on kaksi, joista pohjoisempi on tutkittu Länsi-Toholampi – Lestijärven asema C4 ympäristöselvityksen yhteydessä. Eteläisemmän oikaisureitin ympäristöolosuhteet ovat vastaavanlaiset kuin pohjoisemman reitin ja sen alueella on suoritettu aikaisempia tutkimuksia Länsi-Toholampi – Toholampi-Lestijärvi ja Länsi-Toholammin sisäisten sähkölinjojen ympäristöselvitysten yhteydessä. Voimajohtolinjan vaikutukset kokonaisuudessaan on arvioitu pääosin vähäisiksi.

Muut vaikutukset

Muutosten ei arvioida aiheuttavan muutoksia virkistyskäyttöön, liikenteeseen, puolustusvoimien toimintaan, säätutkiiin tai viestintäyhteyksiin kohdistuviin vaikutuksiin. Ilmastovaikutukset arvioidaan positiiviksi, koska tuulivoimalalla tuotettavan vähäpäästöisen energian määrä kasvaa.

Haitallisten ympäristövaikutusten ehkäiseminen

Melun osalta harkintapyyntöissä on todettu, että kahden voimalan osalta tulee voimaloissa käyttää hammastettuja lapoja lähtömelutason alentamiseksi, jotta reseptorikohteissa meluohjearvot alittuvat.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Hankealueen tuulivoimaloiden kokonaisnimellistehon korotuksella ei arvioida olevan kaavaselostuksessa esiteytyistä vaikutuksista eroavia yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Yhteismelu- ja välkemallinnusten mukaan Toholampi-Lestijärven ja Länsi-Toholammin tuulivoimapuistojen osalta ei synny haitallisia yhteisvaikutuksia pitkästä etäisyydestä johtuen.

ASIAN KÄSITTELY

Asian vireilletulo

Hankevastaava on toimittanut pyynnön uuden ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarpeesta Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle 2.9.2020. Hakemusta on täydennetty 11.9.2020 sekä 9.10.2020. Viimeisimmässä täydennyksessä hakemusta on muutettu siten, että kokonaistehon nousu on muuttunut 57,3 MW:sta 44,9 MW:in. Täydennyksestä ei ole pyydetty uusia lausuntoja, sillä hankkeen muut ominaisuudet ovat pysyneet ennallaan. Saaduista lausunnoista on pyydetty vastine, joka on annettu 20.11.2020. Vastine sisältää myös päivitetyn linnuston törmäysmallinnuksen.

Viranomaisten kuuleminen

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on kuullut ennen päätöksen tekoa Toholammin, Lestijärven ja Sievin kuntia ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisia, Keski-Pohjanmaan liittoa, Keski-Pohjanmaan maakuntamuseota, Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuoltoa sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojelu-, luonnonympäristö-, alueiden käyttö- ja vesihuoltoyksiköitä. Seuraavassa tiivistelmät lausunnoista:

Keski-Pohjanmaan liitto

Hanketoimijan selvityksen mukaan kaava-alueen luontoarvot ovat huomioitu suunnittelussa, eikä muutoksen arvioida aiheuttavan uusia olennaisia luontovaikutuksia. Selvityksen mukaan myös melu- ja välkevaikutukset ovat hankealueen osayleiskaavojen vaikutusten kaltaisia ja säilyvät vähäisinä. Voimassa olevat osayleiskaavat eivät ole ristiriidassa maakuntakaavamerkintöjen eivätkä maakuntakaavan tavoitteiden suhteen. Esitetyt muutokset eivät ole ristiriidassa voimassa olevan maakuntakaavan kanssa.

Keski-Pohjanmaan liitto pitää järkevänä, että kehittyvän tekniikan tuomat tehostamismahdollisuudet hyödynnetään osayleiskaavan sallimissa rajoissa.

K.H. Renlundin museo

Arkeologinen kulttuuriperintö

Museon näkemyksen mukaan tuulivoimaloiden yhteenlasketun nimellistehon korottamisella ei ole vaikutusta arkeologiseen kulttuuriperintöön, kun voimaloiden määrä ei kasva, eikä tv-alueisiin ole tulossa muutoksia. Museo kuitenkin korostaa, että jos alueelle on tulossa muuttuvaa maankäyttöä, on suunnitelmista oltava hyvissä ajoin yhteydessä K. H. Renlundin museoon tai Museovirastoon.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja –maisema

Vaikutusten arvioinnin mukaan tuulivoimaloiden kokonaisnimellistehon korotuksella ei ole aiempaan arviointiin verrattuna eroavia vaikutuksia. Museon näkemyksen mukaan lavan pituuden kasvattaminen 65 metristä 85 metriin saattaa muuttaa visuaalista maisemakuvaa niin lähi- kuin kaukomaisemassakin, etenkin kun voimaloiden kokonaismäärä on 40. Edellä mainitusta syystä museo esittää YVA-menettelyn soveltamista hankkeen osalta.

Lestijärven kunta

Hankkeen melumallinnus on päivitetty hankealueelle suunniteltujen voimaloiden nimellistehon korotuksen vuoksi. Kokonaisnimellistehon korotuksella ei arvioida olevan voimassa olevista tuulivoimakaavoista eroa vaikutuksia. Toholampi-Lestijärven tuulipuiston meluvaikutukset lähiympäristölle jäävät molemmilla maksiminimellistehoilla vähäisiksi, kun uudempien tehokkaampien voimaloiden osalta käytetään hammastuksia voimaloissa T21 ja T48. Päivitetyt välkemallinnuksen perusteella vuotuinen välkevaikutus jää alle 8 tunnin ohjearvon sekä päiväkohtaisen 30 minuutin ohjearvon kaikkien lähialueen asuinrakennusten kohdalla.

Kokonaisuudessaan tuulivoimahankkeen vaikutukset säilyvät pääosin osayleiskaavojen kaavaselostuksessa arvioidun kaltaisina. Kaava-alueen luontoarvot on huomioitu suunnittelussa, eikä uusia olennaisia luontovaikutuksia arvioida esiintyvän. Hankkeen positiivinen ilmastovaikutus lisääntyy, koska samalla voimalamäärällä saadaan tuotettua enemmän vähäpäästöistä sähköä. Lestijärven kunta ei näe tarvetta uudelle YVA-menettelylle.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / alueidenkäyttö

Tilanneselvityksen mukaan rakentamishanketta pystyttäisiin viemään eteenpäin yleiskaavallisten raamien puitteissa tehojen nostosta huolimatta. Maankäytöllisesti ei siis ole odotettavissa yleiskaavan suunnittelualueella niin merkittäviä muutoksia, että edellyttäisivät sen vuoksi uutta YVA-tarkastelua.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / luonnonsuojelu

YVA hankkeen linnustaselvityksien ja arviointiselostuksen mukaan tuulivoimahankkeen vaikutusalueella havaittiin huomattava määrä suojelullisesti huomioitavaa lintulajia (53 kpl). Selvityksissä on todettu, että hankealue ympäristöineen laajana asumattomana alueena muodostaa suosiollisen elinympäristön ihmistoimintaa karttaville lajeille. Hankkeen arvioinnin kannalta keskeistä ovat suolintujen lisäksi petolinnut ja kanalintulajit. YVA selostuksen mukaan tuulivoimapuiston vaikutukset pesimälinnustoon on toteutusvaihtoehdosta riippuen arvioitu merkittäviksi (VE1) tai kohtalaisiksi (VE2). Osayleiskaavan arvion mukaan vaikutukset pesimälinnustoon katsotaan kohtalaisiksi. Vaikutuksia on pyritty vähentämään voimaloiden määrän vähentämisellä ja sijoituksen suunnittelulla, mutta toteutuessaan hanke voi autioittaa petolintu- ja metsäkanalintureviirejä, vähentää kahlaajalintujen määriä sekä vaikuttaa suurten lintujen ruokailulentoihin lisäämällä törmäyskuolleisuutta.

Vireillä olevan YVA-tarveharkinnan mukaan kokonaisnimellistehon korotus tarkoittaisi voimaloiden lapojen pituuden kasvua n. 20 metrillä. Kokonaispyyhkäisypinta-ala kasvaisi arvioituihin hankevaihtoehtoihin seuraavasti: VE1 ->1,13x suurempi, VE2 -> 1,47 x suurempi.

Tarveharkintapyynnön liitteenä olevan ympäristöselvityksen arvio siitä, ettei muutoksesta muodostu olennaisia vaikutuksia linnustolle on melko kevyesti perusteltu. Luonnonsuojeluyksikkö katsoo, että nimellistehon kasvattamisesta aiheutuva kokonaispyyhkäisypinta-alan ja myös yksittäisen voimalan pyyhkäisypinta-alan mahdollinen vaikutus ilmatilaa käyttävään hankkeen vaikutusalueella esiintyvään pesimälinnustoon

tulisi analysoida tarkemmin linnustokartoitusten pohjalta päivittämällä estevaikutus- ja törmäyskuolleisuusarviointia.

Sähkösiirtoreittien osalta LS-yksikkö viittaa Länsi-Toholammin TV-puiston tehon noston yhteydessä annettuun kommenttiin (6.5.2020), jonka mukaan vaihtoehto C olisi toteuttamiskelpoisiin vaihtoehtoihin haitallisten luontovaikutusten minimoimiseksi.

Täydennyksenä esitetystä törmäysmallinnuksesta 30.11.2020 annettu kommentti: Törmäysriskin mahdollista kasvua isommalla roottorikoolla tulisi arvioida törmäysalttiiden lajien, kuten päiväpetolintujen (myös maatkokkan) ja metsäkanalintujen osalta myös pesimäalueen sijainnin ja voimaloiden sijainnin suhteen. Varovaisuusperiaatteen mukaan maatkokkan törmäysriskiä voimaloihin tulisi tarkastella lähimpänä sijaitsevasta pesäpaikasta uusinta elinympäristömallinnusmenetelmää hyödyntäen.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / vesihuolto

Hankkeen vaikutukset maa- ja kallioperään on esitetty kaavaselostuksissa osiossa 6.2. Vaikutukset maa- ja kallioperään ovat pysyviä, mutta paikallisia ja pääosin rakentamisen aikaisia. Hankealueen tuulivoimaloiden kokonaisnimellistehon korotuksella ei arvioida olevan tästä eroavia vaikutuksia.

Hankkeen vaikutukset pohjavesiin ja vesistöihin on esitetty kaavaselostuksissa osiossa 6.2. Suunnittelualueelle ei sijoitu luokiteltuja pohjavesialueita. Sähkönsiirtoreitti ei sijoitu luokiteltujen pohjavesialueiden alueelle tai niiden välittömään läheisyyteen. Lähin pohjavesialue, Hirsikankaan (1084901 A) I-luokan pohjavesialue, sijoittuu lähimmillään noin 0,7 km linjasta koilliseen. Myös sähkönsiirtoreittiä C4 lähin pohjavesialue on Hirsikangas (1084901 A), noin 1,5 km päässä koillisessa. Vaikutukset pohjavesiin arvioidaan vähäisiksi. Hankealueen tuulivoimaloiden kokonaisnimellistehon korotuksella ei arvioida olevan tästä eroavia vaikutuksia.

Vaikutusalueella ei sijaitse luokiteltuja arvokkaita geologisia kohteita tai alueita. Vaikutukset arvioidaan vähäisiksi. Vesihuoltoryhmän arvioinnin mukaan YVA-tarvetta pohjavesiosuhteiden osalta ei ole.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / ympäristönsuojelu

Päivitetyn melumallinnuksen mukaan melutasot ylittyvät kahden asuinrakennuksen kohdalla, mikäli tuulivoimalan lapoja ei hammasteta. Myös muutaman muun rakennuksen kohdalla melutaso on lähellä ohjearvoa. Hammastetuilla lavoilla tehdyn mallinnuksen perusteella melutasot ovat lähellä melun ohjearvoja (mm. piste TOLE HH23). ELY-keskus katsoo, että vaarana on, että melutaso ylittyy myös hammastettuja lapoja käytettäessä. ELY-keskuksen käsityksen mukaan tuulivoimaloiden sijaintia tulee muuttaa siten, etteivät melutason ylitä annettuja ohjearvoja.

Välkevaikutus jää alle yleisesti käytetyn ohjearvon, 8 h, kaikissa häiriintyvissä kohteissa. Pisteessä TOLE HH23 ollaan kuitenkin merkittävän lähellä 8 h arvoa. ELY-keskus huomauttaa, että sekä melu- että välkevaikutus kohdistuu samoihin kiinteistöihin, ja voi olla, että tuulivoimaloista aiheutuva melu- ja välkehaitta muodostuu siten kohutuuttomaksi. Melun ja välkkeen yhteisvaikutus tulisi huomioida hankkeen jatkototeutuksessa ja pyrkiä muuttamaan tuulivoimaloiden sijaintia tai vähentämään niiden määrää.

Teiden yhteydessä asennettavat rummut tulee olla mitoitukseltaan riittäviä ja ne tulee asentaa riittävän syvälle, etteivät ne estä nykyistä maankuivatusta ja mahdollistavat ojien syventämisen jatkossa. Nimellistehon nosto verrattuna alkuperäiseen suunnitelmaan ei aiheuta muutoksia vesilain alaisiin seikkoihin.

Hanketoimijan vastine

Hanketoimijan 20.11.2020 antama vastine: Maisemakuva voi voimassa oleviin kaavoihin nähden jonkin verran muuttua, mutta YVA-lain mukaan vaikutusten arvioinnin tulisi keskittyä todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin. Melun ja välkkeen osalta mallinetaan huonoin vaihtoehto. Hammastettujen lapojen käyttämisellä ja voimaloiden toiminnan ohjaamisella vaikutukset voidaan saada pysymään ohjearvojen rajoissa esitetysäkin tapauksessa. Muuttolintujen ja pesimälintujen törmäysriskiä on arvioitu mallinnuksen perusteella ja verrattu YVA-vaiheessa tehtyyn törmäysmallinnukseen. Eron ei arvioida olevan merkittävä.

RATKAISU

Toholampi-Lestijärvi -tuulivoimapuiston kokonaistehon nosto enintään 266,9 megawattiin ei edellytä uutta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määriteltä YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa, jonka kohdan 7) e) mukaan tuulivoimahankkeisiin, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia, tulee aina soveltaa YVA-menettelyä.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Päätöksenteossa otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne.

Hanketoimija on esittänyt suunnitelmassa menetelmän, jolla meluohjearvot voidaan alittaa. Yhteysviranomaisen toteaa, että melutaso ei saa ylittää valtioneuvoston asetuksen 1107/2015 mukaisia ohjearvoja häiriintyvissä kohteissa. Ensisijaisesti tämä tulisi toteuttaa tuulivoimaloiden paikkojen sijoittelulla, ja vasta toissijaisesti teknisillä toimenpiteillä. Harkintapyyntöä esitetty melumallinnus on tehty esitetystä kokonaistehosta poiketen voimalatyypillä 5,7 MW, jolloin hankkeen kokonaisteho on 279,3 MW (5,7 MW x 49). Koska tehty melumallinnus poikkeaa esitetystä kokonaistehosta ja meluvaikutukset ovat merkittävimpiä tehon kasvusta aiheutuvia vaikutuksia, tämä päätös on rajattu hankkeeseen, jonka melupäästö on enintään 109,2 dB(A) muiden voimaloiden osalta, sekä enintään 107,2 dB(A) voimaloiden T21 ja T48 osalta; voimaloiden kokonaisteho voi olla maksimissaan 266,9 MW.

Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja luonne

Hankkeelle laaditun YVA-menettelyn jälkeen tuulivoimaloiden ominaisuudet muuttuvat tehon ja roottoreiden halkaisijan osalta. Muutoksessa hankkeen kokonaisteho kasvaa 44,9 megawattia YVA-menettelyn mukaisesta 222 megawattista enintään 266,9 megawattiin.

Voimaloiden kokonaiskorkeuteen (230 m) ei tule muutoksia ja voimaloiden määrä laskee YVA-menettelyn mukaisesta (VE1: 74 voimalaa, VE2: 57 voimalaa) 49 voimalaan. Hankealueen eri osa-alueet ovat YVA-menettelyn mukaiset, mutta voimaloiden sijainnit ovat muuttuneet joiltain osin YVA-menettelyssä esitetystä. Voimalat sijoittuvat kuitenkin alueelle laaditun osayleiskaavan mukaisille tuulivoima-alueille (tv-alueille).

Päivitetyn mallinnuksen mukaan hankkeen äänitaso on enintään 109,2 dB(A) ja hammastetuin lavoin 107,2 dB(A). Päivitetyn melumallinnuksen perusteella melutasot jäävät pääosin melulle annettujen valtioneuvoston asetuksen ohjearvojen alapuolelle kaikkien asuin- ja lomarakennusten kohdalla, lukuun ottamatta kahta kiinteistöä. Melutaso on kyseisissä kohteissa 40,0 dB(A) ja 40,1 dB(A), jos voimalan lähtömelutaso on 109,2 dB(A). Näissä päästään alle ohjearvon, mikäli kahden tuulivoimalan (T21 ja T48) rottoreiden lavat hammastetaan. Havaintokohteissa päivitetyn mallinnuksen perusteella melutaso on enimmillään 40,1 dB(A) ja hammastusta käyttäen 39,9 dB(A). YVA-menettelyssä melumallinnukset on laadittu voimalatyypillä, jonka äänitehotaso on ollut 108,2 dB(A) ja hammastetuin lavoin 105,5 dB(A). YVA-menettelyssä ylin melutaso on ollut häiriintyvässä kohteessa 43,8 dB(A) dB ja hammastuksilla 39,7 dB(A). Matalataajuisen melun tasot pysyvät kaikkien rakennusten kohdalla asumisterveysasetuksessa asetettujen arvojen alapuolella.

Lavan pituuden kasvu 20 metrillä ei selvityksen mukaan aiheuta välkkeen määrän lisääntymistä. Suomessa välkevaikutuksille ei ole määritelty ohjearvoja, mutta Ruotsissa ohjearvo on 8 tuntia vuodessa ja Saksassa 10 tuntia vuodessa. Päivitetyn välkemallinnuksen mukaan vuotuinen välkevaikutus ei ylitä 8 tunnin ohjearvoa alueen rakennusten kohdilla. Vuosittaisen välkkeen määrä reseptorikohteissa on todettu olevan enintään 7 h 54 min vuodessa. YVA-vaiheessa, jolloin voimaloita oli tarkasteltavana enemmän, välke oli suurimmillaan 21 h 58 min (VE1) ja 14 h 39 min (VE2).

Tuulivoimaloiden lapojen pituuden kasvu saattaa aiheuttaa maisemavaikutuksia, mutta muutokset eivät ole merkittäviä, sillä voimaloiden kokonaiskorkeudet ovat YVA-menettelyn mukaiset ja voimaloiden määrä on vähentynyt.

Päivitetyn hankesuunnitelman sekä törmäysmallinnuksen mukaan vaikutukset linnustoon ovat samankaltaiset kuin aiemmassa YVA-menettelyssä.

Harkintapyynnössä esitetty uusi sähkönsiirtolinja on pituudeltaan yhteensä 7,7 km. Linnusto- ja muut luontovaikutukset sekä maisemavaikutukset arvioidaan vähäisiksi. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida, ettei pylviäitä sijoiteta ojittamattomille kosteikkoalueille ja että johtoreitillä on riittävä etäisyys arvokkaisiin luontokohteisiin.

Hankesuunnitelman mukaan voimalaitokset sijaitsevat osayleiskaavojen mukaisilla tv-alueilla, joten esitetyt muutokset eivät ole ristiriidassa maankäytön kanssa.

Muutoksista aiheudu merkittäviä muutoksia pinta- tai pohjavesiin, maa- ja kallioperään, muuhun eläimistöön taikka luonnonsuojelualueisiin verrattuna aiempaan YVA-menettelyyn.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Hankkeesta ei aiheudu lähialueen tuulivoimahankkeiden kanssa yhdessä sellaisia yhteisvaikutuksia, että hanke edellyttäisi YVA-menettelyä yhteisvaikutusten perusteella.

Yhteenveto

Tuulivoimahankkeen kokonaistehon ja voimaloiden lapojen kasvu aiheuttavat muutoksia meluun, välkkeeseen, maisemaan ja linnustoon kohdistuviin vaikutuksiin. Muutoksista aiheutuvien vaikutusten merkittävyyttä kuitenkin vähentää voimaloiden määrän vähentyminen YVA-menettelyn mukaisesta. Päivitettyjen mallinnusten, havainnekuvien ja selvitysten perusteella muutokset eivät ole merkittäviä.

Kun huomioidaan tuulivoimaloiden kokonaistehossa ja roottorin koossa tehtävät muutokset kokonaisuutena, niiden ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne, tehtävät muutokset eivät aiheuta laajuudeltaan ja laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Aiemmin tehty ympäristövaikutusten arviointi, täydennettynä päivitetyillä selvityksillä, täyttää edelleenkin sille asetetut vaatimukset eikä arviointimenettelyä ole siten tarpeen soveltaa hankkeeseen. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee edelleen huomioida yhteysviranomaisen 18.7.2016 antama lausunto Toholampi-Lestijärven tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

YVA-lain 31 §:n mukaisesti hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Rakennuslupavaiheessa tulee erityisesti ottaa huomioon, ettei häiriintyvissä kohteissa ylitetä valtioneuvoston asetuksen mukaisia meluohjearvoja.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) sekä liitteet 1 ja 2

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017)

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Valitusoikeus on päätöksen liitteenä.

Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 37 § 2 momentissa tarkoitetut tahot

saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta lupapäätöksestä valitetaan.

Ympäristönsuojelupäällikkö

Päivi Kentala

Ylitarkastaja

Jutta Lillberg-Puskala

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti.

TIEDOTTAMINEN

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla 30 päivän ajan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/kuulutukset> > valitse alue > Etelä-Pohjanmaa. Kuulutus on nähtävillä myös Toholammin kunnan verkkosivuilla www.toholampi.fi sekä Lestijärven kunnan verkkosivuilla www.lestijarvi.fi.

Päätös julkaistaan ympäristöhallinnon verkkopalvelussa www.ymparisto.fi > Asiointi, luvat ja ympäristövaikutusten arviointi > ympäristövaikutusten arviointi > YVA-päätökset > alueellista tietoa > Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.

Jakelu

wpd Finland Oy, saantitodistuksin

sähköisesti:

Ramboll Finland Oy

Toholammin kunta

Toholammin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Lestijärven kunta

Lestijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Sievin kunta

Sievin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Keski-Pohjanmaan liitto

Keski-Pohjanmaan maakuntamuseo – K. H. Renlundin museo

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

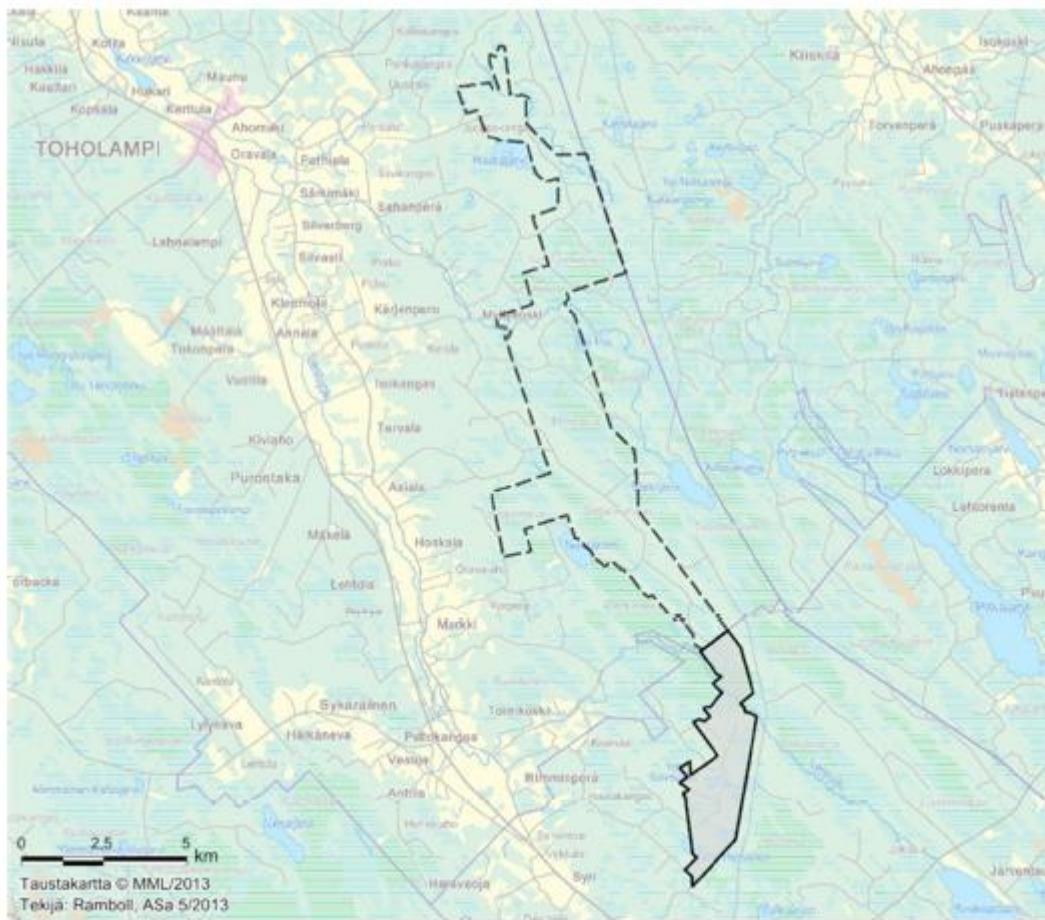
LIITE 1 Hankealueen sijainti

LIITE 2 Kartta päivitetystä melumallinnuksesta

LIITE 3 Valitusosoitus

Liite 1

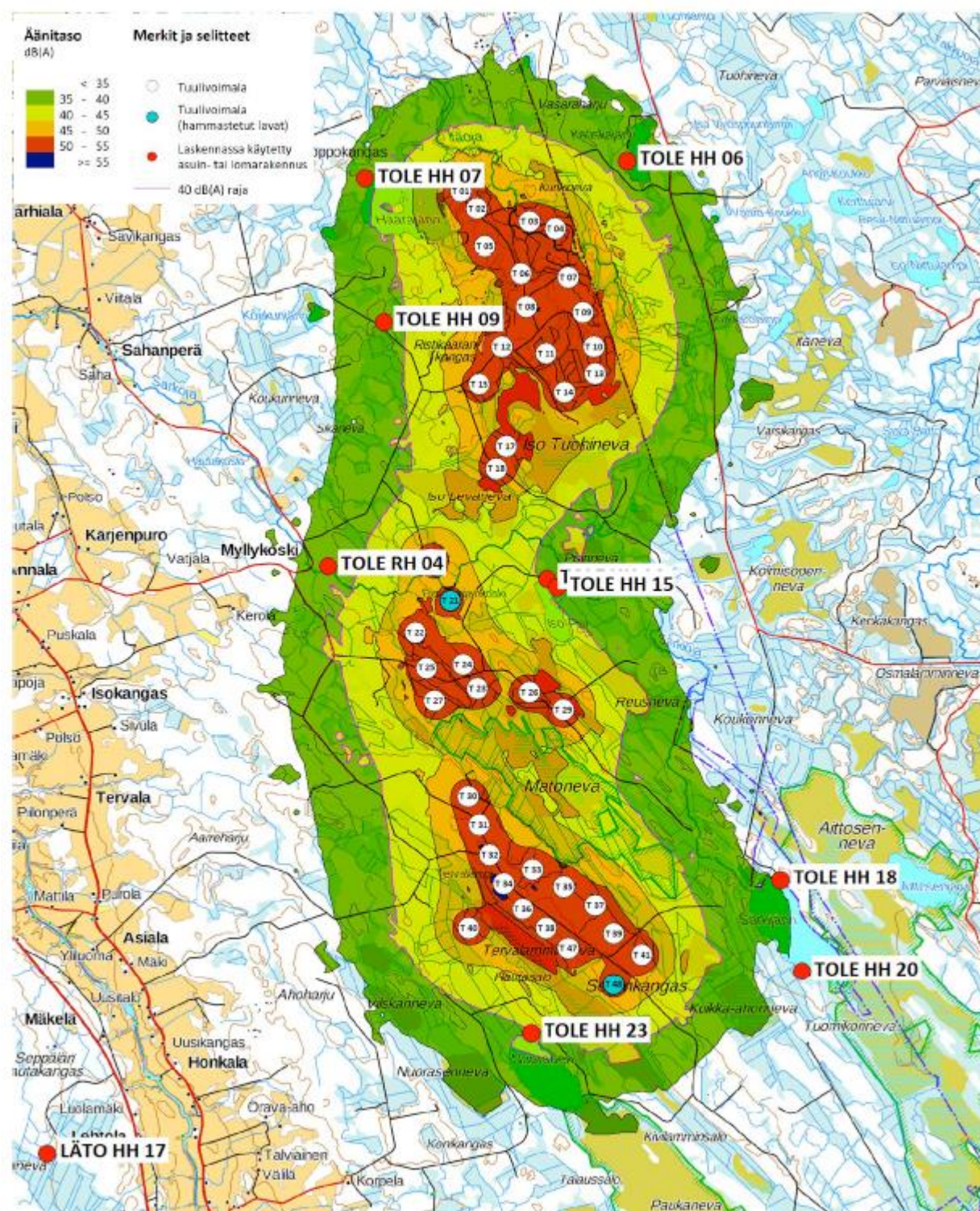
Hankealueen sijainti

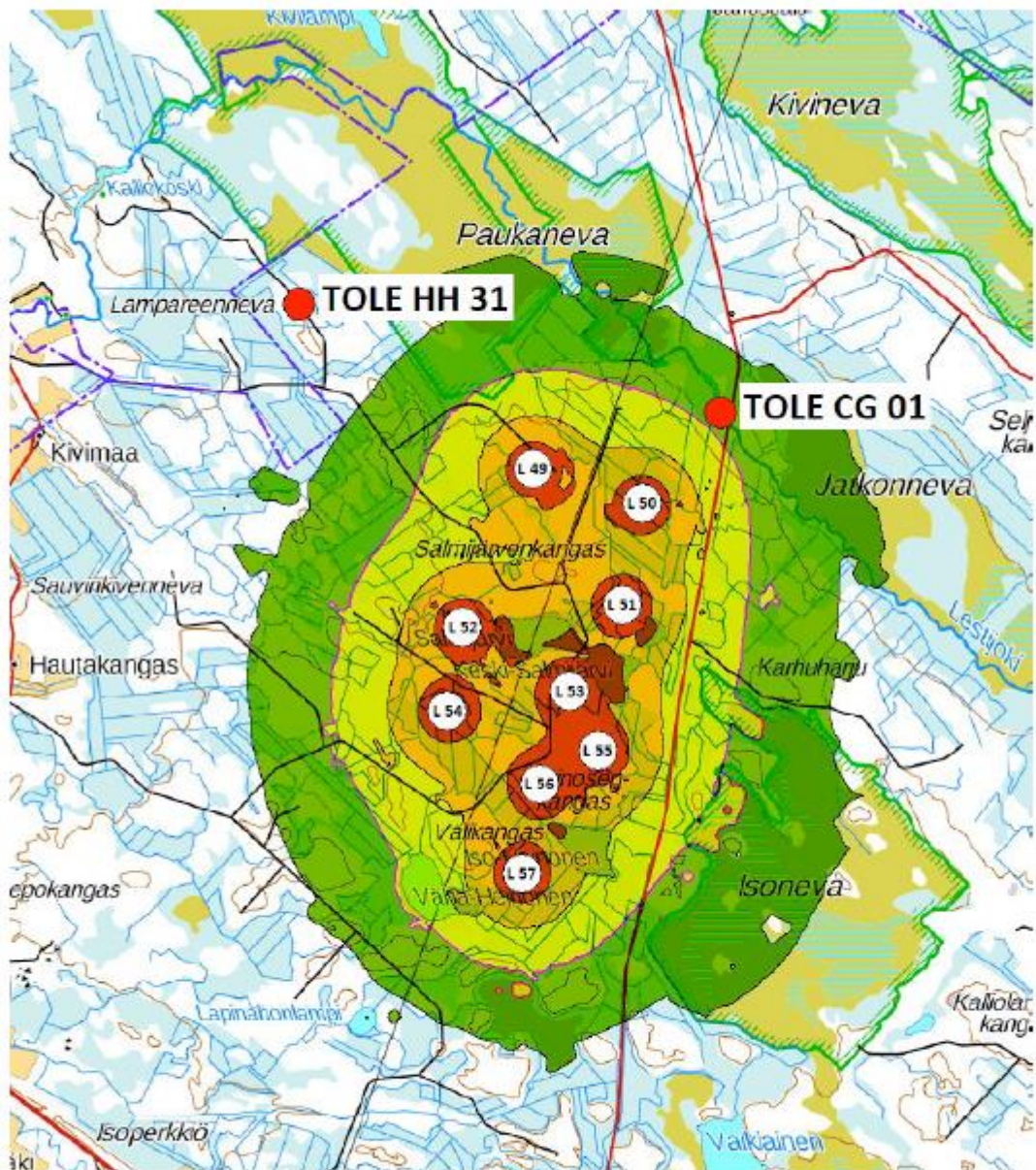
Kuva 1. Osayleiskaava-alueiden sijainti. Lestijärven osayleiskaava-alue harmaalla rajauksella, Toholammin osayleiskaava-alueen rajausta katkoviivalla.

Liite 2

Kartat päivitetystä melumallinnuksesta

Kuva 6a. Melumallinnus tuulivoimaloiden korotetulla kokonaisnimellisteholla 8.1.2020, Toholammin alue (wpd Finland Oy). Voimaloiden lähtömelutaso 109,2 dB, hammastetuilla lavoilla 107,2 dB.

Kuva 6b. Melumallinnus tuulivoimaloiden korotetulla kokonaisnimellisteholla 8.1.2020, Lestijärven alue (wpd Finland Oy). Voimaloiden lähtömelutaso 109,2 dB, hammastetuilla laivoilla 107,2 dB.

Liite 3**VALITUSOSOITUS****Valitusviranomainen**

Tähän Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Milloin päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vaatimatta, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi seitsemäntenä päivänä päätökseen merkitystä postiinjättöpäivästä, ellei muuta näytetä. Milloin päätös on lähetetty sähköisenä viestinä vastaanottajan suostumuksella, se katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään. Jos kyseessä on yleistiedoksianto tai julkinen kuulutus, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen/kuulutuksen julkaisemisesta.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei tarvitse esittää, jos: 1) päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa; 2) asiamies

on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa; 3) valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle. Valitus liitteineen voidaan toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen voi tehdä Vaasan hallinto-oikeuteen myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa ([13/2003](#)). Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Suljetussa laitoksessa oleva voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laitoksessa hoitamaan, tai laitoksen johtajalle ja tämän on toimitettava valitus viipymättä toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 €. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, Vaasa, 4. krs
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 56 42780
Puhelinvaihde:	029 56 42611
Faksi:	029 56 42760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
Aukioloaika:	ma-pe klo 8.00-16.15

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja EPOELY/1873/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/1873/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kentala Päivi (ELY) 01.12.2020 13:25

Esittelijä Lillberg-Puskala Jutta 01.12.2020 11:35